

چگونه کودک خود را به کتاب خواندن علاقه مند کنیم؟

انتخاب کتاب برای کودکان

برای کودکان، به دنبال کتاب‌هایی بگردید که داستان‌های خوب و متنوعی دارند؛ کتاب‌های مصور که شما نیز از مطالعه‌ی آن‌ها لذت می‌برید و کتاب‌هایی که با خلق و خوی کودک‌تان سازگار است.

برای انتخاب کتاب، مرحله‌ی زندگی کودک خود را در نظر بگیرید و ببینید در چه دوره‌ی تکاملی قرار دارد. نخستین دوره‌ی کودکی، دوره‌ای است که بچه‌ها مهارت‌های سرگرم‌کننده‌ی متعددی را فرامی‌گیرند و با شرایط تازه‌ای روبه‌رو می‌شوند. برای کودکان مختلف و مناسبت‌های گوناگون، کتاب‌های متنوعی موجود است. تقریباً درباره‌ی هر موضوعی، کتاب وجود دارد؛ به دنیا آمدن فرزند دوم، نگهداری از کودک، دوست‌یابی، دوستان واقعی و غیرواقعی، به مدرسه رفتن، اخلاق‌های خوب و بد، عواطف و احساسات، همکاری کردن، به دکتر رفتن، تنها بودن با خواهر یا برادر، خوابیدن، حتی شرکت در مراسم مذهبی و... آیا تا به حال پس از خواندن عبارتی از یک کتاب، به فکر نیفتاده‌اید که: «این موضوع، همان چیزی است که می‌خواهم با کودکم در میان بگذارم...؟» خواندن کتاب برای کودکان، به بزرگسالان (پدر و مادر) کمک می‌کند تا بتوانند آن‌چه در ذهن خود دارند را بیان کنند؛ چیزهایی که گاه والدین نمی‌توانند برای ادای آن‌ها، واژه‌ای بیابند.

کتابی را برای فرزندان خود انتخاب کنید که:

- هر دو از خواندن آن لذت می‌برید و به موضوع آن علاقه‌مندید.
- با خواندن آن، کودک‌تان دانستنی‌هایی درباره‌ی جهان پیرامون خود می‌آموزد.
- به شما کمک کند آن‌چه در ذهن خود دارید را بیان کنید.

زمانی خواندن یک کتاب برای کودک، خوشایند و لذت‌بخش است که موجودات خیالی داستان، به پرواز درآیند، قطارها به صورت واقعی حرکت کنند و صدا بدهند و خرگوش‌ها در زیر نور ماه، به خواب بروند. هنگامی که برای کودک خود کتاب می‌خوانید، فرصت پیدا می‌کنید تا با صداهای موجودات و شخصیت‌های داستانی سخن بگویید، تخیلی رفتار کنید و حتی مانند یک کودک باشید. به عبارت دیگر از شخصیت واقعی خود، خارج شده و مانند شخصیت‌های داستانی رفتار کنید. در مواقعی شما تصمیم می‌گیرید هیجان‌زده باشید، شادی کنید یا غمگین و حتی عصبانی شوید و یا حتی روی یک شخصیت تأکید کنید و بر هیجان قصه بیفزایید. به این ترتیب نتیجه‌ی کار، منحصر به فرد خواهد بود.

کودک در سنین خیلی پایین (شیرخوارگی) که درکی از معانی واژه‌ها ندارد و تفاوت ظریف موجود بین آن‌ها را نمی‌فهمد، از شنیدن صداهای متنوع شما و دیدن احساسات و عواطف‌تان، لذت می‌برد. ادای عبارت‌های داستان توسط شما، حاوی علائم و نشانه‌های محرمانه است که فقط شما و فرزندتان مفهوم آن‌ها را درک می‌کنید.

چگونه برای فرزند خود کتاب می‌خوانید؟ با صدای آهسته، با لحنی گرم و دل‌نشین، با شور و حرارت یا...؟ به هر شیوه‌ای که برای کودک خود کتاب بخوانید، می‌توانید بیش از پیش به او نزدیک شده و از کنار همدیگر بودن، لذت ببرید. وقتی کودک از سنین پایین با کتاب‌خوانی آشنا شود، همراهی شما، به او کمک می‌کند که به تدریج مهارت‌های فردی‌اش را گسترش داده و تکامل بخشد. دستاورد آن نیز علاقه‌مند شدن به کتاب می‌باشد.

پارسی را پاس بداریم

- به جای **کابینت** بگویید **گنجه**
- به جای **ضیافت** بگویید **بزم**
- به جای **تکنیک** بگویید **شگرد**
- به جای **جامع** بگویید **فراگیر**
- به جای **مبدأ** بگویید **خاستگاه**
- به جای **قبض** بگویید **رسید**
- به جای **رفاقت** بگویید **دوستی**
- به جای **مجدداً** بگویید **دوباره**
- به جای **این طور** بگویید **این گونه**
- به جای **منفک** بگویید **جدا**
- به جای **جلوس کردن** بگویید **نشستن**
- به جای **ایجاد اشتغال** بگویید **کارآفرینی**
- به جای **سایرین** بگویید **دیگران**
- به جای **خطمشی** بگویید **راه و روش**
- به جای **سهولت** بگویید **آسانی**
- به جای **طریق** بگویید **روش**
- به جای **غصه** بگویید **غم-اندوه**
- به جای **سابق** بگویید **پیشین**
- به جای **متعلق به** بگویید **از آن**
- به جای **درخصوص** بگویید **درباره‌ی**
- به جای **ضایع شده** بگویید **از میان رفته**
- به جای **شیوع** بگویید **گسترش**
- به جای **به خصوص** بگویید **به ویژه**
- به جای **طبق** بگویید **بر پایه‌ی**
- به جای **میسر** بگویید **شدنی**
- به جای **به قول** بگویید **به گفته‌ی**

به کوشش سایت ایرانیان بلژیک

- به کودک کمک کند احساس خوب و مثبتی نسبت به خود داشته باشد و به قابلیت‌های تازه‌ی خود پی‌برد.
- به کودک کمک کند که بداند در دنیای اطراف او، کودکان دیگری هم هستند که شرایط و احساسات مشابهی با او دارند.
- به کودک کمک کند مفاهیم و معانی ارزش‌ها، سنت‌ها، خانواده، جامعه و... را درک کند.

در سنین شیرخوارگی، کودک از خواندن چه نوع کتاب‌هایی لذت می‌برد؟

- کودک از بدو تولد، از شنیدن صدای کتاب‌خواندن شما لذت می‌برد. برای او شنیدن صدای گرم و دلنشین شما، لذت‌بخش‌ترین چیز در دنیاست. تا زمانی که کودک با حوصله به سخنان شما گوش می‌دهد، کتاب‌خوانی را ادامه دهید.
- قبل از خواندن، هنگامی که کودک با وسیله‌ای بازی می‌کند و آن را روی زمین می‌غلطاند، زمان مناسبی برای گوش کردن به کتاب‌خوانی شماست.
- به کودک امکان آشنا شدن با کتاب به شیوه‌ی خودش را بدهید. در این سن، کودک دوست دارد اشیاء را بچود، پاره کند، روی آن‌ها بنشیند یا بایستد. بنابراین از کتاب‌های نرم، پارچه‌ای و مقاوم استفاده کنید.
- کتاب‌هایی که در هر صفحه، یک تصویر کامل و مشخص دارند.
- کتاب‌هایی که داستانی بسیار کوتاه و موضوعاتی آشنا و ملموس با زندگی کودک دارند.

در دوره‌ی نوپایی، مناسب‌ترین کتاب‌ها برای کودکان کدام‌اند؟

- داستان‌های کوتاه درباره‌ی موضوعات مختلف و متنوع
- کتاب‌های کارتی (هر صفحه از کتاب، یک کارت جداگانه است) و داستان‌هایی که از زندگی روزمره‌ی کودک سرچشمه گرفته‌اند.
- کتاب‌هایی که اشعار موزون دارند و بچه‌ها می‌توانند آن‌ها را تکرار کنند.
- کتاب‌هایی که مضمون واحدی دارند، به‌طور مثال درباره‌ی شکل‌های هندسی، رنگ‌ها یا حروف الفبا نوشته شده‌اند.

کتاب‌های مورد علاقه‌ی کودکان پیش‌دستانی کدام‌اند؟

- کتاب‌هایی که داستانی بلند و کمی پیچیده‌تر دارند.
- کتاب‌هایی که اشعار موزون دارند و درباره‌ی زندگی روزمره‌ی کودکان نوشته شده‌اند و برای گسترش دنیای آنان و افزایش دانسته‌هایشان سودمندند.
- لطیفه، قصه‌های محلی و سنتی که ترسناک نباشند.

در پایان، ذکر این نکته ضروری است که هیچ‌گاه بیش از حد، به مطالعه‌ی کتاب اصرار نکنید چون این امر، نتیجه‌ی عکس دارد و کودک را از کتاب، گریزان می‌سازد.

مهندس احمد صالحی